

ALMANYA'DA MÜZİK TERAPİ ALANINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BİLİMSEL YAYINLARIN İNCELENMESİ (2010-2019)

THE ANALYSIS OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS ON MUSIC THERAPY IN GERMANY (2010-2019)

Duygu DURAN ORLOWSKI* – Ümit Kubilay CAN** – Hakan BAĞCI***

ÖZ: Müziğin iyileştirici gücü toplumlar arasında eskiden beri hep bilinmektedir. Günümüz dünyasında teknolojinin gelişimiyle birlikte müziğin sadece insanın ruhuna iyi gelmesi veya ruhu dinlendirmesinin ötesinde, bilişsel olarak müziğin güçlü bir uyaran olması, sözel iletişimin erişemediği yerde insanın içsel dünyasına ulaşması ve motorik hareketlerde motive edici özelliğe sahip olması araştırmacılar tarafından araştırılıp sonuçlandırılarak, müzik terapi alanının oluşumunu sağlamışlardır. Almanya, ilk müzik terapi çalışmalarına 2. Dünya Savaşı sonrası psikiyatrik hastalar üzerinde klinik bir ortamda uygulamalı olarak başlamıştır. Müzik terapi alanı, birçok disiplinde çalışan araştırmacılar tarafından gün geçtikçe daha dikkat çekici bulunup, üzerinde disiplinler arası yeni araştırma konularının da önünü açmaktadır.

Almanya'da müzik terapi alanında 2010 – 2019 yılları içerisinde bilimsel çalışmaların yayın türleri, konu alanları, sayısal dağılımları, yayın alanları, yılları ve bunların neler olduğu araştırmanın problemi olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda Almanya'da oluşturulmuş ve yayımlanmış bilimsel yayınların araştırılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada var olan durumu tespit etmek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, veri tabanları incelenerek toplanmış, bu veriler; kitaplar, tezler, makaleler ve bilimsel etkinlikler olarak belirlenip, verilerin analizi; frekans ve yüzdelerle sayısal dağılıma göre betimsel ve sayısal yapılmıştır. Araştırma sonucunda toplam 582 bilimsel yayının: 190 kitap, 137 tez, 195 makale ve 60 bilimsel etkinlikler (kongre, sempozyum, konferans vb.) olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Almanya'da müzik terapi, müzik terapi yayınları, müzik terapi, bilimsel yayınlar, müzik.

ABSTRACT: *The healing power and effect of music are well-known by many cultures throughout history. Thanks to the recent technological developments, it has been proved that beyond its soothing and calming properties, music is a powerful cognitive stimulant. It can reach an individual's inner world deeper where the oral communication falls short, and it is a motivation source for motoric movements. Because of these researches and their outcomes, the music*

* Uzman – Praxis für Musiktherapie/Germany - duygumusiktherapie@gmail.com (Orcid ID: 0000-0002-8288-9266)

** Doç. Dr. – Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü / Kocaeli - kubican_gitar@hotmail.com (Orcid ID: 0000-0001-9197-2240)

*** Doç. Dr. – Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü / Kocaeli - hbagci@hotmail.com (Orcid ID: 0000-0001-5312-3168)

This article was checked by Turnitin.

therapy field occurred in psychology. Germany initiated research on music therapy with psychiatric patients in a clinical environment after WWII. The field of music therapy has been gaining popularity among researchers from different disciplines, and new interdisciplinary studies have been emerging.

In the field of music therapy in Germany, the types of publication, subject fields, distribution of scientific studies, publication fields, years and what they are were determined as the problem of the research in the field of music therapy in 2010-2019. The aim is to investigate and study of these publications that are published in Germany. The surveying method is used to denounce the problem of this study. The data of this study is attained by analysing the databases; and these data are categorised as books, theses, articles and scientific events; the analysis of the data is done descriptive and quantitative according to the frequency and percentage distribution. As a result of the research, it was determined that there are 582 scientific publications: 190 books, 137 theses, 195 articles and 60 scientific events (congresses, symposiums, conferences, etc.).

Keywords: Music therapy in Germany, music therapy publications, music therapy, scientific publications, music.

Giriş

Tarihçesi antik çağ dönemine kadar dayanmakta olan müzik ve müziğin iyileştirici gücü insanlar üzerinde hep güçlü bir etkiye sahip olmuştur (Çoban, 2005: 36; Eren, 2018: 697-716). Bu sebepten ötürü müzik olmadan bir hayat düşünülemez, çünkü müzik insanın doğumundan ölümüne kadar kendisine eşlik eder. Müziğin şifası, Samuel kitabında yer alan eski bir Ahit'te şu şekilde anlatılır: "Her defasında Saul'un üzerine tanrı tarafından kötü bir ruh geldiğinde, David eline arp'ı alır ve çalar. Saul kendini hafiflemiş hisseder...kötü ruh ondan ayrılır" (Kraus, 2018: 13). Ahit'te yer alan, müzik yoluyla kötü ruhu çıkarma ritüeli ile Orta Asya Türklerin kötü ruhları şaman davulu çalarak kovmaları arasında bir benzerlik yer almaktadır. Yine Kraus'e göre, diğer kültürlerde olduğu gibi batı kültüründe de müziğin şifası önemli bir rol taşır. 18. yüzyılda kralların içsel motivasyon ve cesaretlerini artırmak için, ünlü ses sanatçılarından şarkı dinledikleri halen bilinmektedir.

Almanya'da müzik terapi, 2. Dünya Savaşı sonrasında ilk defa kliniklerde hastalar üzerinde uygulanmaya başlandı. Uzun süre kapalı bir ortamda olan müzik terapi, Freud'un oluşturduğu psikoterapinin bir formu olarak uygulandı (Terbuyken-Röhm, 2019: 33). Decker - Voigt'e (2000) göre, bilinçli müzik dinlemek, birlikte enstrüman çalmak, hasta ve terapist arasında oluşan sözlü iletişim, bununla birlikte terapi süreci müzik terapinin ilk yapısını oluşturdu. Kısacası müzik dinlemek, müzik yapmak psikanalize dayalı psikoterapi ile bütünleşti.

Almanya, 2. Dünya Savaşı sonrası 1949 tarihinden 1990 yılına kadar doğu Almanya ve batı Almanya olarak ikiye ayrılmıştı. Batı Almanya'da müzik terapi araştırmaları yapılırken, 1960'lı yıllarda doğu Almanya'nın Leipzig şehrinde yer alan, Leipzig Psikiyatri Kliniği'nde Christoph Schwabe ve Christia Kohler tarafından ilk defa müzik terapi eğitimi başlatılarak müzik

terapi metodları, teorileri ve uygulamaları geliştirildi (Pahl ve Koch - Temming, 2008: 32). Bu gelişimleri güçlendirmek, meslek politikasını oluşturmak amaçlı Almanya'da yer alan çeşitli müzik terapi dernekleri bir araya gelerek 1998 yılında ilk defa, "Kasseler Thesen zur Musiktherapie" adlı konferans düzenlendi. Bu konferansta; müzik terapinin tanımı, hedefi, metodu, uygulama alanları, eğitimi, çalışma alanları vb. konular ele alınıp, yeniden yapılandırıldı. Günümüzdeki modern müzik terapi disiplini oluşumu bu alanda verilen eğitimler ile gerçekleştirildi (Bernius, 2018: 161-166).

Müzik terapi tıp, sosyal bilimler, psikoloji, müzikoloji ve eğitim başta olmak üzere bilimin çeşitli alanlarıyla yakın etkileşime giren, uygulamaya yönelik bir bilimsel disiplindir. Müzik terapi'nin disiplinler arası aktif çalışması Almanya'da uygulanmaktadır. Örneğin: Ergo terapi ile müzik terapinin birlikte çalışması. Bu tür bir çalışma, iki terapisti ve alanları karşılıklı besleyip, yaratıcı yeni bir uygulama metodun da oluşumunu beraberinde getirir (Schickel ve Willig, 2014: 26).

1972 yılında kurulan Alman müzik terapi topluluğu (Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft), 1980 yılında ilk çıkardıkları "Musiktherapeutische Umschau" adlı alansal dergide, müzik terapiyi kısaca şu şekilde tanımlıyor: "Müzik terapi, kişinin bedensel, ruhsal ve zihinsel sağlığını korumada ve iyileştirmede, terapötik ilişki içerisinde müziğin bilinçli kullanımudur" (Pahl ve Koch -Temming, 2008: 33). Disiplinler arası çalışan "Müzik terapi" terimi, müzik ile birlikte psikoterapi karakteri özelliği taşımaktadır. Bu sebepten ötürü, müzik terapi yöntemleri; eşit derinlikte psikolojik, davranışçı terapi ve öğrenme teorisi, sistemik, antroposofik ve bütünsel hümanistik yaklaşımları takip eder (Körber, 2013: 79-99; Decker-Voigt, Oberegelsbacher ve Timmermann, 2012: 20).

Müzik, terapi süreci içerisinde bir köprü görevinde olup, hasta ve terapist arasındaki iletişimi sağlamaktadır (Orlowski Duran, 2018: 34). Müzik terapi, insanların hastalıklar ve krizlerle başa çıkabilmesini destekler. Bunu, hastaların ruh hallerini etkileyerek, içsel değerlerini, rahatlamalarını, içsel barışmalarını müzik ile yardım ederek yapar. İlk uygulama alanı olan Leipzig Psikiyatri Kliniği ile birlikte kapalı bir ortamda bulunan müzik terapi, uzun yıllar sadece üniversite kliniklerinde psikiyatrik hastalar üzerinde uygulandı (Pahl ve Koch-Temming, 2008: 32-33). Müziğin bilişsel açıdan güçlü bir uyarıcı olması, özellikle başta Alzheimer olmak üzere diğer Demans hastaları üzerinde uygulama yapılmasına da etken oldu. Almanya daha çok yaşlı nüfusa sahip bir ülke olmasından ötürü müzik terapinin en çok yoğunlukta olan ikinci uygulama alanı yaşlı bakım evleri ve huzur evleridir (Wosch, 2011: 17; Weinzierl, 2017: 19).

Son 10 yıl içerisinde müzik terapi uygulama alanlarını şu şekilde sıralayabiliriz: İlk olarak psikiyatri klinikleri (çocuk, genç ve yetişkin psikiyatri) olup yaşlılar için; huzurevi, yaşlı bakım evi ve geronto psikiyatri kurumu yer almaktadır. Bununla birlikte hastanelerde bulunan; yoğun

bakım, pediatri, onkoloji, geriatri, nöroloji servislerinin yanı sıra, yurtlarda (çocuk esirgeme, kadın ve mülteci yurdu), okullarda (anaokul, ilkokul, lise, özel gereksinimli çocuklara eğitim veren okullar), özel terapi merkezlerinde, Darülaceze ve cezaevlerinde müzik terapi aktif olarak uygulanmaktadır.

Terapi; terapötik ilişki çerçevesinde hastanın, bedensel, ruhsal ve bilişsel olarak sahip olduğu sağlık bozukluğunu korumada ve iyileştirmede terapistin aldığı hedefler ile sistematik yürütülen bir süreçtir. Ludewig'e (1987) göre terapi, belirli bir sosyal sistemi yaratmak, sürdürmek ve sona erdirmek anlamına gelir ve "problem çözme" konusu etrafında oluşturulmuştur. Eylemler, ilgili olanlar arasındaki anlamsal koordinasyonun sonucudur ve bunlar belirli bir sosyal gerçekliği beraberinde getirir.

Almanya'da sıkça uygulanan müzik terapi metodları şu şekilde yer almaktadır: Aktif müzik terapi hastanın bedensel, bilişsel aktif olduğu süreçtir. Ruhunun sesini seçtiği enstrüman ile özgürce doğaçlama yoluyla çalmasıdır. Hasta ve terapist arasında enstrümanlarla birlikte karşılıklı müzikal diyalogların yapıldığı süreçtir. Aktif müzik terapi, duyu ve düşüncelerin müzik yoluyla dışa vurumunu gerçekleştirmesini sağlar (Decker-Voigt, Oberegelsbacher ve Timmermann, 2012: 58). Receptif müzik terapi, hastanın pasif olma durumudur. Bunu uyuyan prensesin uyuma hali olarak benzetebiliriz. Receptif müzik terapi sürecine *müzik dinlemek* değil, *müziği dinlemek* diyebiliriz. Çünkü, bu süreçte müzik insan üzerinde güçlü bir etkiye hakimken, hastanın bedeni ve ruhu bir enstrüman gibi akort edilmelidir (Frohne – Hagemann, 2004: 1). GIM: Guided Imagery and Music belirli müzik kompozisyonlarına imgeli müzik gezileri ve daha sonra hastanın boyalı rezonans resimleri, geçişlere yol açan geliştirme adımlarını gösteren bir süreçtir (Jahrbuch Musiktherapie, Music Therapy Annual, 2017: 123).

Almanya'da psikiyatrik hastalıklar, müzik terapi uygulanan hastalıklar grubu içerisinde ilk sırada yer almaktadır. Bu hastalıklar önemli ölçüde bireysel acılara yol açabilmektedir (Schmidt, Stegemann ve Spitzer, 2020: 3). Bu sebepten dolayı müzik terapi psikiyatri kliniklerinde geliştirilmiştir. Tüpker'e (2018) göre psikiyatrik hastalıkları şu şekilde sıralayabiliriz; şizofreni ve diğer psikiyatrik bozukluklar, disosiyatif bozukluk, demans, borderline kişilik bozukluğu, bipolar afektif bozukluk, yeme bozukluğu, bağımlılık, korku ve kaygı bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu, somatoform bozukluk / ağrı, uyku bozukluğu, burnout, tinnitus ve adli psikiyatri olup bununla birlikte özellikle çocuk ve gençlerde oluşan hastalıklar; dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, çocuk ve gençlerde korku ve kaygı bozukluğu, otizm spektrum bozukluğu, duygusal bozukluklar başlangıcı çocukluğa özgü, kendine zarar verme davranışıdır. Bu psikiyatrik ve psikosomatik hastalıkların dışında müzik terapi; kanser, mental retardasyon, prematüre ve konuşma bozukluğu, ortopedik hastalıklar, kaza sonrası felç, kalp rahatsızlığında da uygulanmaktadır (Esch, 2003: 213).

Müzik terapinin 1960'lı yıllardan günümüze kadar olan tarihsel sürecine baktığımızda, uygulama ve araştırma alanlarındaki gelişimi gözle görülmektedir. İlk olarak sadece psikiyatrik hastalar üzerinde kapalı bir ortamda uygulanan müzik terapi, günümüzde birçok hastalık üzerinde ve farklı kurumlarda disiplinler arası uygulanmaktadır. Gün geçtikçe insanların müzik terapiye olan ilgi ve merakları, bu alanda daha fazla ve daha sıklıkla bilimsel yayın ve toplantıların da oluşumunu sağlamıştır. Almanya'da, lisans, yüksek lisans, doktora ve meslek eğitimi şeklinde öğrenimi olan müzik terapi, geçmişe nazaran günümüzde daha fazla müzik terapistleri ve akademisyenleri yetiştirmektedir. Bu da müzik terapi alanının, Avrupa ve diğer ülkelerde tanınmasında öncü bir rol oynamasını sağlar.

Problem

Almanya'da müzik terapi tarihi antik çağ döneminde başlayıp, 2. Dünya Savaşı bitiminden sonra klinik boyutlara ulaşmış, bu süreç içerisinde müzik terapi eğitim tabanı oluşturulup, uygulama sonuçları bilimsel yayınlara dönüştürülmüştür. 1980 yılında ilk defa müzik terapi alan dergisi olarak yayımlanan *Musiktherapeutische Umschau* dergisi, ilk bilimsel çalışmaların toplandığı platformu oluşturmuştur. 2000'li yılların başından itibaren bu alanda daha fazla akademik çalışmanın yer aldığı göze çarpmaktadır. Almanya'da müzik terapi ile ilgili olarak son on yıllık süre içerisinde yayımlanan bilimsel yayınların neler olduğu ve yayınların özelliklerinin neler olduğu konusu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Amaç

Yapılan araştırmada 2010-2019 yılları arasında müzik terapi alanında yapılmış bilimsel yayınların incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

2010 - 2019 yılları arasında Almanya'da;

1. Müzik terapi alanında gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmaların yayın türlerine göre sayısal dağılımları nasıldır?
2. Yayımlanan müzik terapi kitaplarının,
  - 2a. Konu alanlarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
  - 2b. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
3. Yayımlanan müzik terapi ile ilgili tezlerin,
  - 3a. Lisansüstü düzeyinde-türleri,
  - 3b. Konu alanlarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
  - 3c. Lisansüstü yapıldığı üniversitelere göre sayısal dağılımı nasıldır?
  - 3d. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
4. Yayımlanan müzik terapi makalelerin,

- 4a. Konu alanlarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
4b. Yayınlandıkları dergi isimlerine göre sayısal dağılımları nasıldır?
4c. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımları nasıldır?
5. Yayınlanan bilimsel etkinliklerin,
5a. Konu alanları göre sayısal dağılımları nasıldır?
5b. Etkinlik türlerine göre sayısal dağılımları nasıldır?
5c. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımları nasıldır?

Önem

Türkiye’de emekleme döneminde olan müzik terapi alanına gün geçtikçe ilginin giderek arttığı görülmektedir. Almanya’da müzik terapi ile ilgili yayınların 2010-2019 yılları arasındaki durumunun ortaya konması, ülkemizdeki durumla karşılaştırılması bakımından önemli görülmektedir. Yapılan bu araştırma konusu uluslararası boyut kazanması nedeniyle Türkiye’de eğitim almış müzik terapistlerine, müzik terapi alanında araştırma yapanlara ve ulusal araştırmacılara bu çalışma sonuçlarının ışık tutacağı düşüncesi makalenin önemini oluşturmaktadır.

Sınırlılıklar

Araştırma, Ocak 2010 - Aralık 2019 yılları arasında sadece Almanya’da yer alan üniversiteler, klinikler, Alman ulusal kütüphane, Alman müzik terapi topluluğu, müzik terapi derneği ve Alman kurumlarında yazılmış, internet üzerinden erişilebilen bilimsel yayınlar ile taranan araştırmalar; *müzik terapi, müzik terapi kitapları, müzik terapi makaleleri, müzik terapi yüksek lisans tezleri, müzik terapi doktora tezleri, müzik terapi bilimsel dergiler ve müzik terapi bilimsel etkinlikler* anahtar kelimeleriyle sınırlandırılmıştır.

Sayıtlar

Araştırma kapsamında seçilen anahtar kelimeler ile 2010 - 2019 yılları arasında Almanya’da gerçekleştirilen erişimine izin verilen akademik çalışmalar ayrıntılı şekilde taranmış olup, olanaklar dahilinde tüm çalışmalara ulaşıldığı varsayılmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma, taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışma olup, temelinde tarama modeline uygun özellikler taşımaktadır. Tarama modeli; bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışma araştırmasıdır (Büyüköztürk vd., 2018: 15). Tarama araştırmaları, genellikle mevcut koşulların doğasını açıklama

veya mevcut koşulların karşılaştırılabileceği standartları belirleme veya belirli olaylar arasında var olan ilişkileri belirleme amacıyla belirli bir zaman veya zaman aralığında veri toplanan çalışmalardır. Tarama çalışmalarında, karmaşıklık düzeyleri bakımından basit bir biçimde frekans veya sıklık analizlerinden, ilişkisel analizlere kadar farklı yöntemler kullanılabilir (Cohen, Manion ve Morrison. 2000: 169).

Evren ve Örneklem

Yapılan araştırmanın evreni Almanya'da müzik terapi alanında yapılan tüm bilimsel çalışmalar olup, örnelemi ise 2010-2019 yılları arasında müzik terapi alanında yayımlanmış tüm bilimsel çalışmalardır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada genel olarak Alman literatürüne ilişkin arşiv taraması yapılmıştır. Öncelikle Almanya'da müzik terapi üzerine yayımlanmış kitaplara ulaşılmıştır. Bu amaçla enstitülerin arşivlerinden, Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft (Alman Müzik Terapi Topluluğu) internet sayfasından, internet üzerindeki kitap satış platformlarından, yayınevlerinden, dergi, gazete, kitaplardan ve Alman ulusal internet kütüphanesi arşivinden yararlanılmıştır.

Araştırmada elde edilen tezlerin taranmasında, müzik terapi alanında lisans, yüksek lisans ve doktora programı olan üniversitelerin kütüphanelerin, Alman ulusal kütüphanesinden, kitaplar ve dergilerden yararlanılmıştır. Makalelerin taramasında, Alman ulusal internet kütüphanesinden, Musiktherapie Umschau bilimsel dergisinden, makale arama motorlarından, kitaplar ve yıllık çalışma kitaplarından, Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft (Alman Müzik Terapi Topluluğu) internet ve dergi arşivinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bilimsel etkinliklerin araştırılmasında, tek tek yılları verilerek; arama motorları, Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft (Alman Müzik Terapi Topluluğu) internet sayfası, üniversitelerin internet sayfaları, dergiler ve Alman ulusal internet kütüphanesinden yararlanılmıştır. Araştırmada toplanan tez, makale ve bilimsel etkinlik verilerinin analizi için istatistiksel yöntemlerden, frekans ve yüzde dağılımlarından faydalanılmıştır. Çalışmada yer alan analizler araştırmacılar tarafından gerekleştirilmifitir.

Bulgular

Almanya'da müzik terapi alanında 2010 - 2019 yılları arasında gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde 582 adet çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen bu çalışmaların amaç cümleleri doğrultusunda çeşitli detayları ile ilgili bulgular bu bölümde yer almaktadır.

1. Müzik terapi alanında gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmaların yayın türlerine göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 1.1 Bilimsel Yayın Türlerine Göre Dağılımı

Bilimsel Yayın Türleri	<i>f</i>	%
Kitap	190	32.65
Tez	137	23.54
Makale	195	33.50
Bilimsel Etkinlikler	60	10.31
<i>Toplam</i>	582	100

Tablo 1 incelendiğinde, Almanya’da müzik terapi alanında yapılan bilimsel yayınların türlerine göre sayısal dağılımına bakıldığında, 190 kitap (%32,65), 137 tez (%23,54), 195 makale (%33,50) ve 60 bilimsel etkinlikler (kongre, sempozyum vb.) (%10,31) toplam 582 yayın yapılmış olduğu görülmektedir. Yayın türleri arasında sayısal olarak, 195 ile en fazla makalelerin yayımlandığı, en az ise 60 (%10,31) ile bilimsel etkinlikler (kongre, sempozyum vb.) olduğu tespit edilmiştir.

2. Almanya’da müzik terapi alanında yayımlanan kitaplara ilişkin bulgular

2a. Konu alanlarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 2. Konu alanlarına göre dağılımı

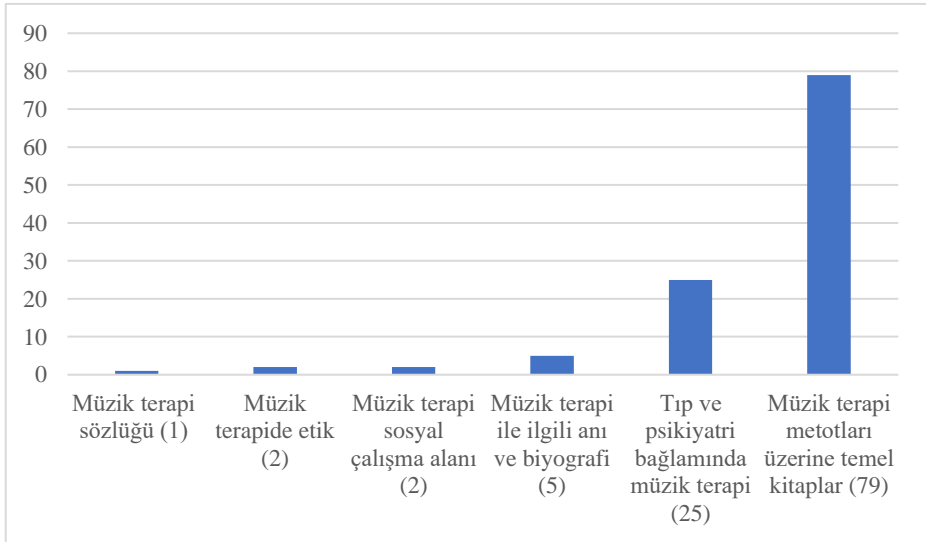
Konu Alanları	<i>f</i>	%
Otizm	15	7.89
Demans	19	10.00
ADHS (Türkçe: DEHB) ¹	4	2.10
Şizofreni	2	1.05
Mental Retardasyon	9	4.73
Kanser	1	0.52
Psikosomatik	4	2.10
Depresyon	2	1.05
Travma	4	2.10

¹ DEHB: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu

Tinnitus	4	2.10
Prematüre	2	1.05
Korku Bozukluğu	2	1.05
Yeme Bozukluğu	3	1.57
Bağımlılık	4	2.10
Konuşma Bozukluğu	1	0.52
Genel Konular	114	60.00
<i>Toplam</i>	190	100.00

Tablo 2’de yayımlanmış toplam kitap sayısı 190 olduğu görülmektedir. Bu rakam müzik terapi alanındaki tüm bilimsel yayımların %32.65’ine tekabül etmektedir (bkz. Tablo 1). Konu alanlarına göre en fazla 114 kitap (%60.00) ile “müzik terapi nedir?”, müzik terapi tarihçesi ve uygulama metotları vb. gibi tüm konuları içerip, tablo 2’de genel konular olarak adlandırılan kitaplardan oluştuğu görülmektedir. Tablo 2’de, 1 kitap (%0.52) ile kanser, 1 kitap (%0.52) ile konuşma bozukluğu en az yayımlanan kitapların sayısal dağılımı olarak tespit edilmiştir.

Grafik 1. Müzik terapi ile ilgili genel konular üzerine yayımlanmış genel kitapların kategorilerine ilişkin histogram dağılımı

Almanya’da 2010-2019 yılları arasında müzik terapi alanında yazılan genel konuları içeren kitapların kategorileri incelendiğinde, sıklık sıralamasına göre müzik terapi 1, müzik terapide etik konulu 2, müzik terapi sosyal çalışma alanı konulu 2, müzik terapi ile ilgili anı ve biyografi konulu 5, tıp ve psikiyatri bağlamında müzik terapi konulu 25, müzik terapi

metotları üzerine temel kitaplar başlığı altında 79 kitap yazıldığı görülmüştür.

2b. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 3. Kitapların yayın yıllarına göre dağılımı

Yayın Yılı	f	%
2010	5	2.63
2011	19	10.00
2012	28	14.74
2013	25	13.16
2014	22	11.58
2015	17	8.95
2016	30	15.79
2017	9	4.73
2018	15	7.90
2019	20	10.52
Toplam	190	100

Tablo 3'ü incelediğimizde Almanya'da 2010 – 2019 yılları arasında en fazla 30 (%15.79) kitap yayını ile 2016 yılında olduğu görünüp, en az 5 (%2.63) kitap yayını ile 2010 yılı olduğu tespit edilmiştir.

3. Müzik terapi alanında yayımlanan Lisansüstü düzeyinde tezlerle ilişkin bulgular

3a. Yayın türlerine göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 4. Tez türlerine göre dağılımı

Tez Türleri	f	%
Yüksek Lisans	118	86.13
Doktora	19	13.87
Toplam	137	100

Tablo 4'e baktığımızda Almanya'da 2010-2019 yılları arasında yüksek lisans ve doktora tezi olmak üzere toplamda 137 tez yayınlandığı görülmektedir. Bu rakam müzik terapi alanındaki tüm bilimsel yayımların %23.54'üne tekabül etmektedir (bkz. Tablo 1). Tablo 4'te, en fazla yazılan

tezleri 118 tez (%86.13) ile yüksek lisans tezleri oluşturup, en azını ise 19 tez (%13.87) ile doktora tezlerinin oluşturduğu tespit edilmiştir.

3b. Konu alanlarına göre dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 5. Konu alanlarına dağılımı

<i>Konu Alanları</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Müzik Terapi Genel Konuları	73	53.28
Hasta ve Hastalıklar Üzerine Müzik Terapi	40	29.20
Müzik Terapi ve Psikiyatri	2	1.46
Disiplinlerarası Müzik Terapi	4	2.92
Onkolojide Müzik Terapi	3	2.19
Geriatride Müzik Terapi	2	1.46
Nörolojide Müzik Terapi	4	2.92
Palyatif Bakımda Müzik Terapi	5	3.65
Mülteciler ile Müzik Terapi	3	2.19
Cinsel İstismara Uğramış Kadınlarda Müzik Terapi	1	0.73
<i>Toplam</i>	137	100

Tablo 5'te konu alanlarına göre sayısal dağılıma baktığımızda, 73 tez (%53.28) ile en fazla müzik terapi genel konuları oluşturup, en az 1 tez (%0.73) ile "Cinsel İstismara Uğramış Kadınlarda Müzik Terapi" adlı konu alanı olduğu tespit edilmiştir.

3c. Lisansüstü yapıldığı üniversitelere göre dağılımına ilişkin bulgular

Tablo 6. Üniversite ve yüksekokullara göre dağılımı

<i>Üniversiteler / Yüksekokullar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Augsburg Üniversitesi	69	50.36
Würzburg-Schweinfurt Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	49	35.77
Hamburg Müzik ve Tiyatro Yüksekokulu	7	5.11
Münster Üniversitesi	5	3.65
Bamberg Üniversitesi	1	0.73
Hamburg Üniversitesi	1	0.73

Heidelberg Üniversitesi	1	0.73
Hildesheim Üniversitesi	1	0.73
Siegen Üniversitesi	1	0.73
Ulm Üniversitesi	1	0.73
Witten-Herdecke Üniversitesi	1	0.73
<i>Toplam</i>	137	100

Tablo 6'ya baktığımızda en fazla 69 tez (%50.36) ile Augsburg Üniversitesi görülmektedir. En az 1 tez (%0.73) ile Witten-Herdecke, Ulm, Siegen, Hildesheim, Hamburg, Bamberg ve Heidelberg Üniversiteleri olduğu tespit edilmiştir.

3d. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 7. *Yayın yıllarına göre dağılımı*

<i>Yayın Yılı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
2010	20	14.60
2011	2	1.46
2012	13	9.50
2013	21	15.32
2014	10	7.30
2015	10	7.30
2016	20	14.60
2017	8	5.84
2018	24	17.51
2019	9	6.57
<i>Toplam</i>	137	100

Tablo 7'yi incelediğimizde, müzik terapi ile ilgili olarak en fazla tez yayınlanan yılların, 24 tez (%17.51) ile 2018 yılı olduğu görülüp, en az tez yayınlanan yılların 2011 yılı 2 tez, (%1.46) oran olduğu tespit edilmiştir.

4. Müzik terapi alanında yayımlanan makalelere ilişkin bulgular

4a. Konu alanlarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 8. Makalelerinin konu alanlarına göre dağılımı

Konu Alanları	f	%
Müzik Terapi Genel Konuları	141	72.31
Hasta ve Hastalıklar Üzerine	36	18.46
Çocuklarda Müzik Terapi	9	4.62
Çocuk ve Genç Psikiyatrisi	3	1.54
Onkolojide Müzik Terapi	2	1.03
Müzik Terapi ve Psikiyatri	1	0.51
Gençlerde Müzik Terapi	1	0.51
Müzik Terapi ve Transseksüellik	1	0.51
Cinsel İstismar Vakalarında Müzik Terapi	1	0.51
<i>Toplam</i>	195	100

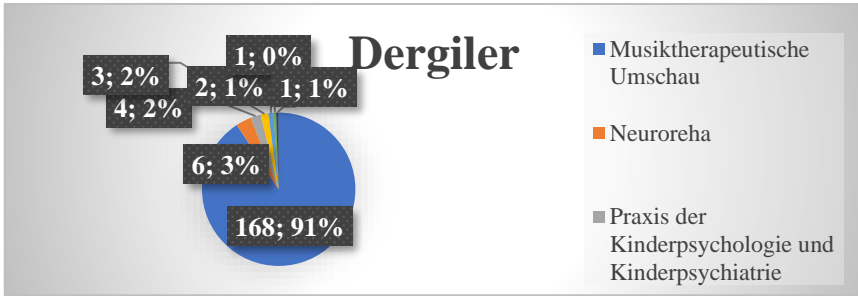
Tablo 8'e baktığımızda, Almanya'da 2010-2019 yılları arasında 195 makalenin yayınlandığı görülmektedir. Bu rakam müzik terapi alanındaki tüm bilimsel yayımların %33.50'sine tekabül etmektedir (bkz. Tablo 1). Yayımlanan en fazla 141 makale (%72.31) ile müzik terapi genel konuları olarak yer alıp, en az 1 makale (%0.51) ile müzik terapi ve psikiyatri, gençlerde müzik terapi, müzik terapi ve transseksüellik, cinsel istismar vakalarında müzik terapi konu alanları olduğu tespit edilmiştir.

4b. Yayımlandıkları dergi isimlerine göre dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 9. Dergi isimlerine göre dağılımı

Yayımlanan Dergiler	f	%
Musiktherapeutische Umschau	168	86.15
Neuroreha	6	3.10
Praxis der Kinderpsychologie und Kinderpsychiatrie	4	2.05
Polyloge	3	1.54
Schweizerische Zeitschrift für Ganzheitsmedizin	2	1.03
HNO	2	1.03
GMS journal of arts therapies	1	0.51

Nervenheilkunde	1	0.51
Dialyse aktuell	1	0.51
Heilkraft der Sprache	1	0.51
Der Neurologe & Psychiater	1	0.51
Grüne Texte	1	0.51
Ergopraxis	1	0.51
Leidfaden	1	0.51
Deutsche Heilpraktiker-Zeitschrift	1	0.51
Zeitschrift für Komplementärmedizin	1	0.51
<i>Toplam</i>	195	100

Grafik 2. Müzik terapi ile ilgili yayımlanan makalelerin yayınlandığı dergilere ilişkin pasta grafiği dağılımı

Tablo 9 ve Grafik 2'yi incelediğimizde, toplam yayınlanan 195 makaleden en fazla 168 makale (%86.15) ile Musiktherapeutische Umschau adlı dergide yayınladığı görülüp, en az 1 makale (%0.51) ile GMS journal of arts therapies, Nervenheilkunde, Dialyse aktuell, Heilkraft der Sprache, Der Neurologe & Psychiater, Grüne Texte, Ergopraxis, Leidfaden, Deutsche Heilpraktiker-Zeitschrift, Zeitschrift für Komplementärmedizin dergileri olduğu tespit edilmiştir.

4c. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 10. Yayın yıllarına göre dağılımı

Yayın Yılı	f	%
2010	19	9.74
2011	17	8.72
2012	19	9.74
2013	15	7.69
2014	17	8.72

2015	9	4.62
2016	19	9.74
2017	22	11.28
2018	34	17.44
2019	24	12.31
<i>Toplam</i>	195	100

Tablo 10'da makalelerin yayın yıllarına baktığımızda, 34 makale (%17.44) ile en fazla makalenin 2018 yılında yayınlandığı, 9 makale (%4.62) ile 2015 yılında en az makale yayınlandığı tespit edilmiştir.

5. Müzik terapi alanında yayınlanan bilimsel etkinliklere ilişkin bulgular

5a. Konu alanlarına göre dağılımlarına ilişkin bulgular?

Tablo 11. Konu alanlarına göre dağılımı

<i>Konu Alanları</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Müzik Terapi Genel Konuları	42	70.00
Disiplinler arası Müzik Terapi	13	21.66
Hastalıklar Üzerine Müzik Terapi	4	6.67
Geriatride Müzik Terapi	1	1.67
<i>Toplam</i>	60	100

Tablo 11'i incelediğimizde toplam düzenlenen 60 bilimsel etkinlerin konu alanlarında, en fazla 42 etkinlik (%70.00) ile müzik terapi genel konuları olup, en az 1 etkinlik (%1.67) ile Geriyatri'de müzik terapi başlıklı konu alanı yer aldığı tespit edilmiştir.

5b. Etkinlik türlerine göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 12: Etkinlik türlerine göre dağılımı

<i>Etkinlik Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Konferans	45	75.00
Sempozyum	7	11.67
Workshop	5	8.33
Toplantı	3	5.00
<i>Toplam</i>	60	100

Tablo 12'ye baktığımızda, Almanya'da 2010 ile 2019 yılları arasında 60 bilimsel etkinlik yapıldığı görülmektedir. Bu rakam, tüm bilimsel yayınların %10.31'ine tekabül etmektedir (bkz. Tablo 1). Bilimsel etkinliklere baktığımızda en fazla etkinliğin 45 adet (%75.00) ile konferans, en az etkinliğin ise 3 adet (%5.00) ile bilimsel toplantıların olduğu tespit edilmiştir.

5c. Yayın yıllarına göre sayısal dağılımlarına ilişkin bulgular

Tablo 13. *Yayın yıllarına göre dağılımı*

<i>Yayın Yılı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
2010	2	3.33
2011	2	3.33
2012	2	3.33
2013	4	6.67
2014	5	8.33
2015	6	10.00
2016	6	10.00
2017	8	13.33
2018	10	16.67
2019	15	25.00
<i>Toplam</i>	60	100

Tablo 13'te Almanya'da 2010-2019 yılları arasında gerçekleştirilen bilimsel etkinliklerin yayın yıllarına baktığımızda, en fazla 15 (%25.00) etkinlik ile 2019 yılında görülüp, en az 2 (%3.33) etkinlik ile 2010, 2011, 2012 yıllarında olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın birinci alt amacına yönelik Almanya'da 2010 - 2019 yılları arası müzik terapi üzerine yayımlanmış bilimsel araştırmaların sayısal dağılımı incelendiğinde; 190 kitap (%32,65), 137 tez (%23,54), 195 makale (%33,50) ve 60 bilimsel etkinlik (kongre, sempozyum, konferans vb. %10.31) toplam 582 yayın yapılmış olduğu görülmektedir. 195 adet ile en fazla makale yayınlandığı görülüp, 60 adet ile en az bilimsel etkinliklerin yapıldığı tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, Almanya'da son 10 yılda müzik terapi alanında sayısal olarak göz ardı edilemeyecek bir veriye ulaşıldığı söylenebilir. Araştırma, verileri içerik ve nitelik olarak bir analizi içermese

de Almanya'nın müzik terapi alanındaki yaptığı çalışmaların nitelikleri açısından da değer taşıdığı düşünülmektedir. Türkiye'de müzik terapinin güncel durumu tespit niteliğinde olan bir araştırmada Can ve Yılmaz (2019), (37) bildiriler, (34) tezler, (32) makaleler, (12) kitaplar, (6) bilimsel etkinlikler olup toplamda 121 bilimsel çalışma tespit edilmiştir. Bu sonuç, araştırma verileri ile değerlendirildiğinde Türkiye'de müzik terapinin emekleme döneminde olduğu düşünülebilir.

Araştırmanın ikinci alt amacına yönelik Almanya'da konu alanları üzerine yayınlanmış müzik terapi kitaplarının sayısal dağılımı incelendiğinde; genel tabloda, en az 1 kitap (%0.52) ile *kanser*, 1 kitap (%0.52) ile *konuşma bozukluğu* yer almaktadır. En çok 114 kitap (%60.00) ile *müzik terapi genel konular* üzerine yazılmış olduğu görülmektedir. Grafik 1'de müzik terapi genel konularını inceleyen histogram dağılımına baktığımızda, en fazla 79 kitap ile *müzik terapi tarihi, metot ve uygulama alanları* üzerinde yazıldığı görülmektedir. Bu veri, müzik terapi tanımı, tarihi, uygulama biçimi ve metot teorileri üzerinde var olan araştırmaların geliştirdiğini ve yeni araştırmaların yapıldığını bizlere göstermektedir. Spesifik olarak hastalıklara bakıldığında ise en çok 19 kitap (%10.00) ile *Demans* hastalığının olduğu görülmektedir. Almanya yaşlı nüfusu ağırlıkta olan bir ülkedir ve bu sebepten ötürü yaşlılık bilimi, yaşlılık sağlığı ve onların günlük yaşamları üzerine birçok proje çalışmaları ve bilimsel araştırmalar yapılmaktadır. Demans hastalığı, yaşlı popülasyonda görünen ve günümüzde artışı yükselişte olan bir hastalık grubudur (Aldridge, 2003: 31). Müzik, bilişsel olarak güçlü bir uyaran olduğundan, Demans hastalarının içsel dünyalarına ulaşmada, onların duygu ve düşüncelerini daha kolay ifade etmelerinde, geçmişi hatırlamalarında, dil ve motorik hareketlerini güçlendirmede çok daha etkin bir rol oynamaktadır. Bu sebepten ötürü, Demans hastalığı müzik terapist araştırmacılarının da önem kıldığı bir konu alanı olarak düşünülmektedir. Almanya 2. Dünya Savaşı sonrası yoğun göç alan bir ülke olduğundan, göçmen kökenli Demans hastaları üzerinde kendi dillerinde müzik ve müzik terapi uygulamalarını ele alan kitap yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt amacına yönelik Almanya'da yayımlanmış tezlerin sayısal dağılımı incelendiğinde; tez türü olarak yüksek lisans ve doktora tezi olmak üzere toplamda 137 tez yayınlandığı görülmektedir. En fazla yazılan tezleri 118 tez (%86.13) ile *yüksek lisans* tezleri oluşturup, en azını ise 19 tez (%13.87) ile *doktora* tezlerinin oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu sayısal dağılıma bakıldığında genel olarak yüksek lisans öğrenci sayısı doktora öğrenci sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Çünkü doktora eğitimi yüksek lisans eğitiminden daha uzun, kontenjanı az ve daha zorlayıcı bir tez sürecine sahip olduğundan öğrenci sayısı olarak yüksek lisans öğrenci sayısına göre daha az olmaktadır. Tablo 6'da yer alan en fazla tez yayımlanan üniversiteler olan Ausburg üniversitesinde *müzik eğitimi, müzik bilimi ve müzik terapi enstitüsü*, Münster üniversitesinde *müzik bilimi ve*

müzik eğitimi enstitüsü çatısı altında ve bunun dışında Hamburg Müzik ve Tiyatro, Würzburg-Schweinfurt Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunda müzik terapi yüksek lisans programı verilmektedir.

Araştırmanın dördüncü alt amacına yönelik Almanya’da yayımlanmış makalelerin sayısal dağılımı incelendiğinde; toplamda müzik terapi üzerine yayımlanan 195 makalenin yayımlandığı görülmektedir. Makalelerin yayın yılları ele alındığında; en az 9 adet makale (% 4.62) ile 2015 yılında olup, en fazla 34 adet makale (%17.44) ile 2018 yılında yayımlandığı görülmektedir. 2016 yılından 2019 yılları arasında yayımlanan makale oranında artış olduğu görülmektedir. Bu da paralelinde akademik araştırma ve çalışma konularının sayısal artışını göz önüne sunmaktadır. Tablo 9’u incelediğimizde, toplam yayınlanan 195 makaleden en fazla 168 makale (%86.15) ile Musiktherapeutische Umschau adlı dergide yayımlandığı görülmektedir. Bunun sebebi, bu derginin bilinen en eski alan dergisi olması ve bu alanın çatı kurumu olan Alman Müzik Terapi Topluluğu (Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft) bünyesinde çıkarılmasıdır.

Araştırmanın beşinci alt amacına yönelik Almanya’da yapılmış toplamda 60 müzik terapi bilimsel etkinliklerinin sayısal dağılımı incelendiğinde; en fazla etkinliğin 45 adet (%75.00) ile konferans, en az etkinliğin ise 3 adet (%8.33) ile bilimsel etkinlikler olduğu tespit edilmiştir. Burada dikkat çeken nokta ise, Almanya’da 2010 – 2019 yılları arasında müzik terapi üzerine düzenlenmiş uluslararası bir kongreye rastlanılmamasıdır. Müzik terapi kongreleri, Dünya Müzik Terapi Federasyonu (WFMT) tarafından her 3 senede bir dünyanın farklı ülkelerinde organize edilmektedir. Tek olarak, 1996 yılında Almanya’nın Hamburg şehrinde “Dünya Müzik Terapi” kongresi düzenlenmiştir (Schröter, 2007: 185-197).

Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde, Almanya’da 2010 – 2019 yıllarında yapılan bilimsel çalışmaların konu alanlarında en fazla Tablo 2’de 114 kitap (%60), tablo 5’te 73 tez (%53.28), tablo 8’de 141 makale (%72.31) ve tablo 11’de 42 bilimsel etkinlik (%70.00) ile *müzik terapi genel konular* başlığı altında toplandığı tespit edilmiştir. Bu sonuç bize, Almanya’da 2010-2019 yılları arasında yapılan çeşitli bilimsel çalışmalarda en fazla ağırlık verildiği konu alanı olarak görülmektedir. Bilimsel çalışmaların yayın yıllarını gösteren tabloları incelediğimizde, müzik terapi ile ilgili makale ve bilimsel etkinliklerin sayılarının yıllara göre sürekli artış gösterdiği, tez ve kitapların ise yıllara göre 10 yıllık süre içinde homojen bir biçimde dağıldığı anlaşılmaktadır. Sayısal olarak en az tablo 3’te 5 kitap (%2.63) ve tablo 13’de 2 bilimsel etkinlik (%3.33) ile 2010 yılı, tablo 7’de 2 tez (%1.46) ve tablo 13’de 2 bilimsel etkinlik (%3.33) ile 2011 yılı ve de tablo 10’da 9 makale (%4.62) ile 2015 yılı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte en fazla tablo 3’te 30 kitap (%15.79) ile 2016 yılı, tablo 7’de 24 tez (%17.51), tablo 10’da 34 makale (%17.44) ile 2018 yılı ve tablo 13’de 15 bilimsel etkinlik (%25.00) ile 2019 yılı olduğu görülmektedir. Bu da

karşılaştırmalı olarak sonuçlara bakıldığında genel olarak kitap, tez, makale ve bilimsel etkinlik gibi yapılan bilimsel çalışmaların 2016 yılından itibaren pozitif bir artış içerisinde olduğu görülmektedir. Bu artış, Almanya'da müzik terapi alanının daha da güçlenmesi, ulusal ve uluslararası tanınmasına katkı sunması ve ileride yapılacak disiplin ve disiplinler arası bilimsel çalışmalara da öncülük etmesini oluşturmaktadır.

Sonuç olarak; Almanya'da sadece internet üzerinden bile müzik terapi alanında birçok bilimsel çalışmaya ulaşmak mümkündür. Almanya'da üniversite, yüksek okul, enstitü gibi akademik kurumlarda bölüm olarak müzik terapi eğitimi verilmektedir. Bunun sonucu olarak bilimsel yayınların sıkça olduğunu görmekteyiz. Müzik terapinin disiplinler arası çalışması, yayımlanan kitap, makale ve tezlerde de karşımıza çıkmaktadır. Bu da mesleğin gelişimini ve geniş bir yelpazede çalışıldığını göstermektedir.

Müzik terapi alanında ülkelerde yayın düzeyleri ile ilgili olarak Almanya dışında diğer Avrupa, Amerika (Aldridge, 2003: 3) ve Türkiye'de (Uçaner Çıfaldöz ve Türkmen, 2019: 3) benzer yayınlar yapıldığı görülmektedir.

Öneriler

Yapılan bu araştırmada, sayısal veriler yüksek olduğundan Almanya'da 2010-2019 yılları arasında yayımlanan bilimsel çalışmaların sadece sayısal dağılımı ele alınmıştır. Araştırmacılar için 2010 yılı öncesinde yayımlanan bilimsel çalışmaların incelenmesi önerilmektedir. Almanya'da yayımlanan müzik terapi kitaplarının kaç tanesinin *çeviri kitabı* olduğu veya kaç kitabın *farklı dillere çevrildiği* gibi konu başlıkları içeren araştırmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Bununla birlikte Almanya'da 2010-2019 yıllarında yayımlanan toplam 19 doktora tezi sayısal veri olarak verilmektedir. Araştırmacılar için bu tezlerin ve 60 bilimsel etkinliğin dağılımlarının ve içerikleriyle ilgili ayrıntıların incelenmesi, araştırılması önerilmektedir. Ayrıca uluslararası düzeyde müzik terapi ile ilgili sempozyum, kongre vb. bilimsel etkinlikler, çalıştaylar düzenlenmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Yazılı Kaynaklar

- Aldridge, D (Ed). (2003). Music therapy world. *Musiktherapie in der Behandlung von Demenz*. (Trans.: Antje Kampermann), Norderstedt: Books on Demand GmbH.
- Bernius, V. (2018). Historie ist vielfältig - 20 Jahre Kasseler Thesen zur *Musiktherapeutische Umschau Forschung und Praxis der Musiktherapie*, 39 (2), 161-166.
- Büyüköztürk, Ş. - Kılıç Çakmak, E. - Akgün, Ö.E. - Karadeniz, Ş. - Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. 25. b., Ankara: Pegem Akademi.

- Can, Ü. K. - Yılmaz, B. (2019). Türkiye’de müzik terapi konusunda oluşturulmuş bilimsel yayınların incelenmesi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 12 (27), 794-812.
- Cohen, L. - Manion, L. - Morrison, K. (2000). *Research methods in education*. London and New York: Rouriedge Falmer.
- Decker-Voigt, H. H. (2000). *Aus der seele gespielt*. München: Wilhelm Goldman Verlag.
- Decker - Voigt, H.H. - Oberegelsbacher, D. - Timmermann, T. (2012). *Lehrbuch musiktherapie*. München: Reinhardt.
- Eren, B. (2018). Özel eğitim öğretmeni adaylarının “müzik” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Turkish Studies*, 13(19), 697-716.
- Esch, T. (2003). Musikmedizin: Musik im mittelpunkt von krankheit und heilung. *Musikphysiologie und Musikermedizin*, 10(4), 213-224.
- Frohne - Hagemann (Ed.). (2004). *Rezeptive musiktherapie theorie und praxis*. Wiesbaden: Dr. Luidwig Reichert Verlag.
- Jahrbuch musiktherapie, music therapy annual (2017). Übergänge. Herausgeben von/ edi-ted by Deutsche Musiktherapeutische Gesellschaft e.V (DMtG). Bd 13. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag.
- Körber, A. (2013). Musiktherapie. *Psychotherapeut* 58, 79-99.
- Kraus, W. (2018). *Die Heilkraft der Musik*. München: Verlag C.H.Beck oHG.
- Ludewig, K. (1987). *Von stellenwert diagnostischer maßnahmen in systematischem verständnis vontherapie*. München: Psychologie Verlags Union.
- Nowack, K. (2018): *Mit offenen ohren. Wahrnehmung und gestaltung auditiver milieus in einrichtungen für menschen mit demenz*. Münster: Universität und Landesbibliothek Münster.
- Orlowski-Duran, D. (2018). *Kreatif müzik terapi*. Ankara: Müzik Eğitim.
- Pahl. C., Koch - Temming. H. (2008). *Musiktherapie mit kindern grundlagen - Methoden – Praxisfelder*. Bern: Verlag Hans Huber.
- Schickel, S. - Willig, S. (2014). Ergotherapie und musiktherapie–Herr Dietz liebt die Musik. *Ergopraxis*, 7(04), 26-29.
- Schröter T. (2007). Die klangwiege in der musiktherapie bei patienten mit chronischen schmerzen. *Nichtmedikamentöse Schmerztherapie*, 185-197, Wien: Springer-Verlag.
- Schmidt, H. - Stegemann, T. - Spitzer, C. (Ed). (2019). *Musiktherapie bei psychischen und psychoso-matischen Störungen*. München: Urban & Fischer Verlag.
- Terbuyken - Röhm, E. (2019). Narzisstischer musikgenuss in der musiktherapie auf geschlossenen psychiatrischen akutstationen. *Musiktherapeutische Umschau Forschung und Praxis der Musiktherapie*, 40(1), 33-40.
- Tüpker, R. - Rötter, G. (eds). (2017). *Handbuch funktionale musik*. Wiesbaden: Springer.
- Tüpker, R. (2018). Musiktherapie als psychotherapie. *Nervenheilkunde*, 37(6), 404 - 409.
- Uçaner Çıfıdalöz, B. - Türkmen, E. F. (2019). *Music therapy in Turkey*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing

- Weinzierl, B. (2017). Musik wirkt wunder. *Musikalische Begleitung älterer Menschen*. Karlsruhe: SingLiesel GmbH.
- Willig, S. - Kammer, S., (2012). Mit musik geht vieles besser. *Der Königsweg in der Pflege bei Menschen mit Demenz*. Hannover: Vincentz Network.
- Wosch, T. (Ed). (2011). *Musik und alter in therapie und pflege*. Stuttgart: W. Kohlhammer GmbH.

Elektronik Kaynaklar

- URL-1: Deutsche musiktherapeutische gesellschaft.
<https://www.musiktherapie.de/musiktherapie/was-ist-musiktherapie/>
(Erişim: 10.09.2020)

İyi Yayın Üzerine Kılavuzlar ve Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) Davranış Kuralları" çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir. / The following statements are included within the framework of "Guidelines on Good Publication and the Code of Conduct of the Publication Ethics Committee (COPE)":

İzinler ve Etik Kurul Belgesi/Permissions and Ethics Committee Certificate: Makale konusu ve kapsamı etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir. / *The subject and scope of the article do not require an ethics committee approval.*

Çıkar Çatışması Beyanı/ Declaration of Conflicting Interests: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur. / *There is no potential conflict of interest for the author regarding the research, authorship or publication of this article.*

Katkı Oranı Beyanı/Author Contributions: Birinci yazar, ilgili literatür ve verilerin toplanması ile verilerin tablo haline getirilmesi ve yorumlanması görevini üstlenmiştir. İkinci yazar, problem, amaç, yöntem yazımı ve bulguların yorumlanması görevini üstlenmiştir. Üçüncü yazar istatistik verilerin oluşturulması ve tabloların yorumlanması görevini üstlenmiştir. / *The first author undertook the task of collecting the relevant literature and data, tabulating and interpreting the data. The second author undertook the task of writing the problem, purpose, method and interpretation of the findings. The third author undertook the task of creating statistical data and interpreting the tables.*